

MITOLOGIA I LITERATURA

CODI 28286

GRUP 1 ESPERANÇA RAMÍREZ

1. Objectiu i contingut

És un curs adreçat als estudiants de primer cicle de qualsevol especialitat excepte Filologia Clàssica. A fi d'aconseguir un coneixement adient i a fons dels continguts mítics corresponents, s'hi treballaran de manera teòrica i alhora pràctica textos clàssics, en especial grecs i llatins, en traducció. D'aquesta manera es pretén oferir als alumnes de diverses titulacions un complement que pot ser útil per als seus estudis.

L'objectiu és familiaritzar l'alumne amb el mite com a expressió d'una cultura específica en un lloc i un moment determinats, a fi que desenvolupi la capacitat d'estar obert a escoltar atentament qualsevol expressió mítica que trobi i de saber, després, endinsar-s'hi, per un camí exigent d'interpretació. Així, al final de curs, l'estudiant haurà de ser capaç de reconèixer els grans relats mítics clàssics en el seu context, de relacionar-los i, sobretot, d'aportar-ne una interpretació, a partir del coneixement a fons de les interpretacions importants que hi ha hagut del mite.

2. Temari

1. Definició de mite. Comparació amb altres nocions afins
2. Mite i literatura
3. Les primeres interpretacions del mite: al legorisme, evemerisme
4. El mite a l'Edat Mitjana i al Renaixement
5. La mitologia comparada
6. Les interpretacions del mite al s. XX: simbolisme, funcionalisme, estructuralisme
7. Els déus de l'Olimp
8. Els mites dels orígens : teogonies i cosmogonies
9. Els herois. Hèracles.
10. Jàson i els Argonautes.
11. La saga heroica: el cicle tebà. Els herois de la guerra de Troia: els retorns
12. Els mites de fundació a la literatura grega. La fundació de Roma: la llegenda d'Eneas

3. Avaluació

Les respostes i opinions donades a classe seran elements importants per a l'avaluació. Tanmateix hi haurà també un examen, que servirà per constatar com els estudiants han assolit els objectius de l'assignatura i que constarà de dues parts: la primera, teòrica, consistirà en la resposta a algunes qüestions o en l'exposició d'algun tema del programa; en la segona, caldrà fer el comentari i interpretació d'alguns textos de contingut mític.

A més, eventualment, s'haurà de presentar un treball escrit de tema obert però que haurà de ser acordat prèviament. Aquest treball representarà una iniciació en la recerca de la interpretació dels mites, dins l'àmbit del programa d'aquesta matèria. Aprovat l'examen, la nota del treball opcional serà tinguda en compte per a la nota definitiva.

4. Tutoria integrada

Les sessions corresponents serviran principalment per a resoldre dubtes i per a repassar o aprofundir en els punts del temari tractats a classe. També seran utilitzades per a determinar el contingut i l'abast, al principi, i anar fent-ne el seguiment, després, del treball que els alumnes poden dur a terme lliurement. Per tal d'agilitzar la resposta als possibles dubtes que sorgeixin durant el curs farem servir les eines que ofereix el Campus Virtual.

5. Bibliografia

- ALVAR EZQUERRA, J., *Diccionario Espasa. Mitología universal*, Madrid 2000.
- ALVAR, J.; BLÁZQUEZ, J.Mª. (ed.), *Héroes y antihéroes en la Antigüedad clásica*. Madrid 1997.
- ALBINUS, L., *The House of Hades. Studies in Ancient Greek Eschatology*, Aarhus University Press 2000.
- BERMEJO BARRERA, J.C.; GONZÁLEZ GARCÍA, F.J.; REBORDA MORILLO, S., *Los orígenes de la mitología griega*, Madrid 1996.
- BOESPFLUG, F.; DUNAND, F. (eds.), *Le comparatisme en histoire des religions*, Actes du colloque international de Strasbourg, 18-20 septembre 1996, Paris 1997.
- BONNEFOY, Y. (ed.), *Diccionario de las mitologías y de las religiones de las sociedades tradicionales y del mundo antiguo*, Eds. de la tr. esp., LL. DUCH i J. PÒRTULAS, 6 vols., espec. vols. I-III, Barcelona 1996 (21997) - 1997 (Paris 1981).
- BRUIT ZAIDMAN, L.; SCHMITT PANTEL, P., *La religion grecque*, Paris 1989.
- BURKERT, W., *Griechische Religion der archaischen und klassischen Epoche*, Stuttgart 1977. Tr. angl.: *Greek religion. Archaic and Classical*, transl. by J. Raffan, Cambridge, Mass. 1985.
- CHUVIN, P., *La mythologie grecque du premier homme à l'apothéose d'Héraclès*, Paris 1992.
- DETIENNE, M., *La invención de la mitología*, trad. esp., Madrid 1985 (Paris 1981).
- DETIENNE, M.; SISSA, G., *La vie quotidienne des dieux grecs*, Paris 1989.
- DIEL, P., *Le symbolisme dans la mythologie grecque*, Paris 21966. Trad. esp., Labor, Barcelona 1991.
- DODDS, E.-R., *Los griegos y lo irracional*, trad. esp., Madrid 1980 (University of California Press 1951).
- DUCH, LL., *Ciencia de la religión y mito. Estudios sobre la interpretación del mito*, Montserrat 1974.
- *Mite i cultura. (Aproximació a la logomítica, I)*, Montserrat 1995.
- *Mite i interpretació. (Aproximació a la logomítica, II)*, Montserrat 1996.
- DUMEZIL, G., *Mythe et épopée*, I-III, París 1968-1973.
- ELIADE, M., *Mito y realidad*, trad. esp., Madrid 1970.
- *Aspectos del mito*, trad. esp., Madrid 1973.
- FRAZER, J.G., *La rama dorada*, trad. esp., México 1970.
- GARCÍA GUAL, C., *Introducción a la mitología griega*, Madrid 1992.
- GRIMAL, P., *Diccionari de mitologia grega i romana*, trad. cat., Edicions de 1984, Barcelona 2008 (Labor, 1965).
- GUTHRIE, W. K. C., *The Greeks and their Gods*, Boston 1950.
- HURST, A.; LETOUBLON, F. (eds.), *La mythologie et l'Odyssée. Hommage à Gabriel Germain*, Actes du Colloque International de Grenoble 20-22 mai 1999, Genève 2002.
- KERÉNYI, C., *The Gods of the Greeks*, London 1988/1979 (1951).
- KIRK, G.S., *La naturaleza de los mitos griegos*, trad. esp., Barcelona 1984.
- LEVEQUE, P.; SECHAN, L., *Les grandes divinités de la Grèce*, Paris 1990.
- MALKIN, I., *The Returns of Odysseus. Colonization and Ethnicity*, Berkeley 1998.
- OLALLA, P., *Atlas Mitológico de Grecia*, Road Editions, Atenas 2001.
- OTTO, W., *Los dioses de Grecia*, trad. esp., Buenos Aires 1973.
- PEROWNE, S., *Mitología romana*, trad. cat., Barcelona 1989 (orig. ang. 1969, 1983).
- ROSE, H.J., *Mitología griega (A Handbook of Greek Mythology)*, Barcelona 21973 (London 61958).
- RUIZ DE ELVIRA, A., *Mitología Clásica*, Madrid 1988.
- SARIOI, J.; CUCURELLA, S.; MONCAU, C., *La mitología clásica. Literatura, art, música*, Barcelona 1994.
- SEZNEC, J., *Los dioses de la Antigüedad en la Edad Media y en el Renacimiento*, trad. esp., Madrid 1983.
- VERNANT, J.-P., *Mito y pensamiento en la Grecia antigua*, trad. esp., Barcelona 1974.
- *Mito y sociedad en la Grecia antigua*, trad. esp., Madrid 1982.
- VERNANT, J.-P.; VIDAL-NAQUET, P., *Mythe et Tragédie en Grèce ancienne*, Paris 1972; 21986 (tr. esp. 1987).
- VIDAL-NAQUET, P., *Le Chasseur noir*, Paris 1981 (21983). Tr. esp.: *Formas de pensamiento y formas de sociedad en el mundo griego. El cazador negro*, Barcelona 1993.
- WIND, E., *Los misterios paganos en el Renacimiento*, trad. esp., Madrid 1985.

Aquesta orientació bibliogràfica general pot ésser ampliada si així ho demanés el tractament de temes concrets del programa.